

Bir milyon işletmeye 6 bin personelle denetim!

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın faaliyet raporuna göre işletmeler yılda yalnızca bir kere denetleniyor. Uzmanlar, denetimlerin sayıca ve nitelik olarak artması için daha fazla gıda mühendisi istihdam edilmesi gerektiğini söyledi

DÜNYA Sağlık Örgütü'nün (WHO) verilerine göre; dünyada her yıl ortalama 600 milyon kişi kimyasallar, bakteri, virüs, parazit ve toksin gibi maddelerin bulaştığı gıdalar nedeniyle zehirleniyor. Anne sütü bile kirlendi!

Ülkemizde gerçek denetimden söz edilemiyor. Uzmanlara göre temel adım 'üretim artırılması'. Gıda yetersizliği, sağlıksız gıdaya da kapı açıyor. Tüketiciler Hakları Derneği (THD)'nin 2018 raporunda 16 milyondan fazla insanın beslenemediği ve açlık çektiği kaydedildi. Güvenli gıda, aynı zamanda ülkelerin ekonomisi, ticareti ve uluslararası itibarı için de önem taşıyor.

Üç bölümlük yazı dizimizde gıda güvenliğinin önemini, yapılması gerekenleri ve ihmal edilenleri uzman görüşleriyle sizlere aktarıyoruz.

rin alınması gerekir. Bizim gibi kamu kurumunu niteliğinde meslek kuruluşları görmezden gelinmiyor. Bir takım idari, siyasi baskılar nedeniyle de mevcut düzenleme bile tam olarak uygulanmıyor.

Taydaş ayrıca, 'bağımsız', her türlü siyasi, politik baskıdan uzak, bilimsel temeller üzerinde kurulmuş, şeffaf ve denetlenebilir, hesap verebilir bir gıda otoritesi oluşturulmasını savunuyor.

GIDA denetimindeki yetersizlikler veya göz yumma, dünya çapında bir sorun. Ancak Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 2018 faaliyet raporu, ülkemizde gerçek bir gıda denetiminden söz edilemeyeceğini ortaya koydu.

BAKANLIKTA GIDA MÜHENDİSİ SAYISI ARTIRILMALI

Raporda, 2018 yılında 1 milyon 124 bin 918 adet denetim yapıldığı kaydedildi. Bu denetimleri yapan gıda kontrol görevlilerinin sayıları ise 6 bin 825 olarak belirtiliyor. TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Zeki Taydaş, "Bakanlık söz konusu raporla, bu işi nasıl 'yapmadığını' açıkça itiraf etti" dedi. Taydaş, Türkiye'de gıda güvenliğine ilişkin doğru bir istatistik bilgi olmadığını söyledi. Taydaş, şöyle devam etti: Bu bilgilerden yıl içerisinde ortalama olarak her işletmeye bir kere gidildiği ortaya çıkıyor. Halk sağlığı ve gıda güvenliği, işletme başı yılda ortalama bir kez yapılan denetimle sağlanamaz. Bakanlığın strateji de-

ğişikliğine gitmesi gerekiyor.

Taydaş, raporda belirtilen Bakanlık görevlileri arasında, tamamı kontrol hizmetlerinde olmamakla birlikte 2 bin 250 civarında gıda mühendisinin çalıştığını tahmin ediyor. Demek ki sorun sadece denetimlerin sayısının yetersiz olması değil. Kemal Zeki Taydaş, denetimlerin güçlendirilmesi ve niteliğinin yükseltilmesi için Bakanlık bünyesinde gıda mühendisi istihdamının artırılması gerektiğini belirtti.

'BAŞLANGIÇ NOKTASI ÜRETİCİNİN ROLÜ'

Taydaş, gıda güvenliğinde üreticinin rolünün başlangıç noktası olduğunu, bunun eğitimle çözüleceğini kaydetti: Tarladaki üreticiden tutun ahır, yayla ve meradaki hayvan yetiştiricisine kadar herkesin takip edildiği, eğitildiği, bilgilendirildiği, ürününü değerinde satabileceği kooperatif örgüt-

lenmesi içinde güçlendirildiği, ekonomik yönden desteklendiği bir sistemle bu sorunlar aşılabılır. Tarlada iyi tarım uygulamaları olurken, o ürünün işlendiği imalat sanayinde doğru uygulanan kalite yönetim sistemleri uygulanmalı. Artık bu standart uygulamaları yapmak üreticinin asli görevi olmuştur. Doğal olarak neyin ne kadar yapıp yapılmadığını denetlemek de Bakanlığın asli görevleri arasındadır.

YETERSİZ MEVZUAT UYGULANMIYOR

Gıda güvenliğiyle ilgili bir başka önemli eksiklik, mevzuatta sorunun tam olarak çözümüne yönelik içerik olmaması. Taydaş, mevzuat sorunuyla bakanlığın üreticilerle ve konunun uzmanlarıyla ortak çalışmamasının, birbiriyle bağlantılı olduğuna dikkat çekerek şöyle konuştu: Bir mevzuat hazırlanırken konunun muhatabı olan kesimlerin eşit bir şekilde temsiliyeti sağlanarak, kurumsal olarak görüşle-

Danışmanlık teklifi sonuçsuz kaldı

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası, 'Yetkilendirilmiş Gıda Danışmanlığı Sistemi' kurulması için çalışma yapmış. Ancak Cumhurbaşkanlığı Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu ile Orman Bakanlığı nezdinde defalarca yaptıkları başvurulardan sonuç alamamışlar. Taydaş, sundukları projenin, sahada yaratılan boşluğun doldurulması, küçük işletmelerin çağdaş, modern ve bilimsel üretim yapmasını sağlayacak nitelikte olduğunu söyledi.

YARIN: ÜRETİM ARTMAYINCA YAPAYLIK TAVAN YAPTI